

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] liceat omnino abstinere? 11

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

cum Petrus dixisset, Exi à me Domine, quia homo peccator sum, respondit Iesus, Noli timere.

Ad quartum dicendum, quòd quia Dominus dicit, Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, non est pluries in die communicandum: vt saltem per hoc quòd aliquis semel in die communicat, repræsentetur vnitas passionis Christi.

in ep. sua

1. in me.

illius. &

habetur

de conf.

d. 1. c. Epi

scopus.

de cōf. d.

2. c. etsi nō

frequen-

tius.

**in ep. ad*

epif. Ita-

lia. de cō-

se. d. 2. c.

in cōna.

† In. III

in cōf. La

ter. c. 2.

**c. 53. cir*

ca princ.

habetur

liber hic

inter ope

ra Aug.

to. 3.

486

4. d. 12 q.

3. ar. 2.

a præc. in

arg. 3.

Ad quintum dicendum, quòd secundum diuersum statum ecclesiæ, diuersa circa hoc statuta emanauerunt. Nam in primitiua ecclesia, quando magna vigeat deuotio fidei Christianæ, statutum fuit vt quotidie fideles communicarent. Vnde Anacletus * Papa dicit, Peracta consecratione, omnes communicent, qui noluerint ecclesiasticis carere liminibus: sic enim & Apostoli statuerunt, & sancta Romana tenet ecclesia. Postmodum vero diminuto fidei feruore, Fabianus Papa † indulgit, vt si non frequentius, saltem ter in anno, omnes communicent, scilicet in Pascha, Pentecoste, & Natali Domini. Soter. * etiam Papa in Cœna Domini dicit esse communicandum, vt habetur in Decretis. de conf. dist. 2. Postmodum propter iniquitatis abundantiam refrigerante charitate multorum, statuit Innocentius III † vt saltem semel in anno, scilicet in Pascha, fideles communicent. Consuevit tamen in lib. * de eccles. dogmatibus, omnibus diebus Dominicis esse communicandum.

ARTIC. XI.

Vtrum liceat omnino à communione cessare?

Ad vndecimum sic proceditur. Videtur, quòd liceat cessare omnino à communione. Laudatur enim Centurio de hoc quòd dicit Matthæi o & auo, Domine non sum dignus, vt intres sub tectum meum: cui comparatur ille qui reputat à communione sibi esse abstinendum, vt dictum est *. Cum ergo nunquam legatur Christum in eius domum venisse, videtur quòd liceat alicui toto tempore vitæ suæ à communione abstinere.

¶ 2 Præterea, Cuilibet licet abstinere ab his, quæ

non

non sunt de necessitate salutis . Sed hoc sacramenti non est de necessitate salutis , vt supra dictum est * . Ergo licet à sumptione huius sacramenti omnino cessare . *q. 73. a. 3*

¶ 3 Præterea , Peccatores non tenentur communicare . Vnde Fabianus Papa * cum dixisset , Ter in anno omnes communicent , adiunxit , nisi forte quis maioribus criminibus impediatur . Si ergo illi , qui non sunt in peccato , tenentur communicare , videtur quòd melioris conditionis sint peccatores , quàm iusti : quod est inconueniens . Ergo videtur , quòd etiam iustis liceat à communione cessare . *habetur de conse. d. 2. c. etsi non frequētius .*

SED contra est , quòd Dominus dicit Ioan. 6. Nisi manducaueritis carnem filij hominis , & biberitis eius sanguinem , non habebitis vitam in vobis .

RESPONDEO dicendum , quòd (sicut supra dictum est *) duplex est modus percipiendi hoc sacramentum , scilicet spiritualis , & sacramentalis . Manifestum est autem , quòd omnes tenentur saltem spiritualiter manducare : quia hoc est Christo incorporari , vt ¶ supra dictum est . Spiritualis autem manducatio includit votum seu desiderium percipiendi hoc sacramentum , vt supra dictum est * . Et ideo sine voto percipiendi hoc sacramentum , non potest homini esse salus . Frustra autem esset votum nisi impleretur , quando opportunitas adesset . Et ideo manifestum est , quòd homo tenetur hoc sacramentum sumere , non solum ex statuto ecclesiæ , sed ex mandato Domini , dicentis Luca 22. Hoc facite in meam commemorationem . Ex statuto autem ecclesiæ ¶ sunt determinata tempora exequendi Christi præceptum . *a. huius q. et q. 73 a. 3. ad 1. q. 73. a. 3 ibid.*

Ad primum ergo dicendum , quòd sicut Gregor. * dicit in pastorali , Illa est vera humilitas , cum ad respiciendum , quod utiliter præcipitur , percinax nõ est . Et ideo non potest esse laudabilis humilitas , si contra præceptum Christi & ecclesiæ , aliquis omnino à cõmunionem abstinat . Neque enim Centurioni præceptum *c. omnia utriusq. sexus. in 1. p. c. 6. cir pri.*

ceptum fuit, ut Christum in sua domo reciperet.

Ad secundum dicendum, quod hoc sacramentum dicitur non esse necessitatis, sicut baptizatus: quantum ad pueros, quibus potest esse salus sine hoc sacramento, non autem sine sacramento baptismi: quantum vero ad adultos, utrumque est necessitatis.

Ad tertium dicendum, quod peccatores magnum detrimentum patiuntur ex hoc, quod repelluntur à perceptione huius sacramenti: unde per hoc non sunt melioris conditionis. Et licet in peccatis permanentes non excusentur propter hoc à transgressione præcepti: poenitentes tamen, qui, ut Innoc. dicit*, secundum consilium sacerdotis abstinēt, excusantur.

ARTIC. XII.

489 *Utrum liceat sumere corpus Christi sine sanguine?*

*inf. q. 8. 2. a. 4. et 4. d. 12. q. 3. a. 1. q. 2. * de cons. d. 2. c. cōperimus.*
AD duodecimum sic proceditur. Videtur, quod non liceat sumere corpus Christi sine sanguine. Dicit enim Gelasius Papa*, & habetur de consecr. dist. 2. Comperimus, quod quidam sumpta tantummodo corporis sacri portione, à calice sacra-
 ti cruoris abstinēt: qui proculdubio, quoniam nescio qua superstitione docentur astringi, aut integra sacramenta percipiāt, aut ab integris arceantur. Non ergo licet sumere corpus Christi sine eius sanguine.

** q. 74. a. 2. c. 76. art. 2. ad arg. 1. loc. cit. in arg. 1.*
 ¶ 2 Præterea, Ad perfectionem huius sacramenti concurrit & manducatio corporis, & potatio sanguinis: ut supra habitum est*. Si ergo sumatur corpus sine sanguine, erit sacramentum imperfectum, quod ad sacrilegium pertinere videtur. Unde ibidem Gelasius* subdit. Quia diuisio vnius eiusdemque mysterij sine grandi sacrilegio provenire non potest.

q. 74. a. 1. et 76. a. 2. ad 1. q. 76. a. 2. ad 1.
 ¶ 3 Præterea, Hoc sacramentum celebratur in memoriam dominicæ passionis, ut supra dictum est* & sumitur pro animæ salute. Sed passio Christi magis exprimitur in sanguine, quam in corpore: sanguis etiam pro salute animæ offertur, ut supra habitum est*. Potius ergo esset abstinendum à sumptione corporis, quam à sumptione sanguinis. Ergo accedentes